DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

16. december 2004 *

I sag C-293/03,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Tribunal du travail de Bruxelles (Belgien) ved afgørelse af 20. maj 2003, indgået til Domstolen den 4. juli 2003, i sagen:

Gregorio My

mod

Office national des pensions (ONP),

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne C. Gulmann, R. Schintgen (refererende dommer), G. Arestis og J. Klučka,

* Processprog: fransk.

generaladvokat: A. Tizzano
justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Múgica Arzamendi,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 17. juni 2004,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Gregorio My ved avocat C. Rosenfeld

— Office national des pensions ved G. Perl og J.-P. Lheureux, som befuldmægtigede

— den græske regering ved A. Samoni-Rantou og M. Tassopoulou, som befuldmægtigede

— den nederlandske regering ved H.G. Sevenster, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved D. Martin, som befuldmægtiget,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 9. september 2004,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2 EF, 3 EF, 17 EF, 18 EF, 39 EF, 40 EF, 42 EF og 283 EF samt af artikel 7 i Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467).

2 Anmodningen er fremsat i forbindelse med en sag, der føres af Gregorio My mod Office national des pensions (herefter »ONP«) som følge af dennes afslag på at tage hensyn til den erhvervsmæssige karriere, som han har haft som ansat ved en af De Europæiske Fællesskabers institutioner, ved tildelingen af førtidspension efter den belgiske ordning.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Artikel 11, stk. 1 og 2, i bilag VIII til vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter »vedtægten«) i den affattelse, der fandt anvendelse på omstændighederne i hovedsagen, bestemmer følgende:

»1. Tjenestemanden, der fratræder for:

— at tiltræde en stilling i en administration eller en national eller international organisation, der har en aftale med Fællesskaberne, eller for

— at udøve en lønnet virksomhed eller selvstændig erhvervsvirksomhed, på grundlag af hvilken han erhverver pensionsrettigheder i henhold til en ordning, hvis forvaltningsorganer har indgået en aftale med Fællesskaberne,

er berettiget til at få overført den aktuarmæssige modværdi af de pensionsrettigheder, han har erhvervet i Fællesskaberne, til denne administrations eller organisations pensionskasse eller til den pensionskasse, hvor han erhverver pensionsrettigheder på grundlag af sin lønnede virksomhed eller selvstændige erhvervsvirksomhed.

2. Tjenestemanden, der indtræder i Fællesskabernes tjeneste efter

— at have fratrådt en stilling i en administration eller en national eller international organisation, eller efter

— at have udøvet lønnet virksomhed eller selvstændig erhvervsvirksomhed,

kan ved sin fastansættelse foranledige, at enten den aktuarmæssige modværdi eller den fastsatte tilbagekøbsværdi af de pensionsrettigheder, som han har erhvervet på grundlag af de ovenfor nævnte aktiviteter, indbetales til Fællesskaberne.

I lignende tilfælde fastsætter den institution, hvor tjenestemanden er ansat, under hensyntagen til den lønklasse, han er fastansat i, antallet af de pensionsgivende tjenesteår, den efter sin ordning godskriver ham for den tidligere tjenestes varighed, på grundlag af den aktuarmæssige modværdi eller den fastsatte tilbagekøbsværdi.«

De nationale bestemmelser

4 Artikel 3 i lov af 21. maj 1991 om etablering af visse forbindelser mellem belgiske pensionsordninger og pensionsordninger indført af internationale offentligretlige institutioner (*Moniteur belge* af 20.6.1991, herefter »1991-loven«) har følgende ordlyd:

»En tjenestemand kan med den kompetente institutions samtykke ansøge om, at alderspension vedrørende tjenesteforhold og perioder, der ligger forud for vedkommendes indtræden i institutionens tjeneste, overføres til institutionen.«

5 I henhold til nævnte lovs artikel 9 kan den pågældende person imidlertid tilbagekalde sin ansøgning om overførsel af pensionsrettigheder efter den belgiske ordning. Tilbagekaldelsen er endelig og uigenkaldelig.

6 1991-lovens artikel 2, stk. 1, nr. 5, definerer begrebet »tjenestemand« som »enhver ansat, der er omfattet af institutionens pensionsordning, og for hvem overførelsen af pensionsrettigheder ikke er reguleret ved lov eller særlig aftale«. Hvad angår begrebet »institution« er det i artikel 2, stk. 1, nr. 1, defineret som »fællesskabsinstitutionerne, andre organer, som sidestilles med disse med hensyn til anvendelsen af vedtægten for tjenestemænd og øvrige ansatte i Den Europæiske Union, samt organer med tilknytning til Fællesskabet, hvis pensionsordning indrømmer fastansatte tjenestemænd mulighed for at anmode om, at de pensionsrettigheder, som er optjent inden dennes ansættelse i institutionen, overføres til institutionens pensionskasse«.

7 Lov af 10. februar 2003 om overførsel af pensionsrettigheder mellem belgiske pensionsordninger og pensionsordninger indført af internationale offentligretlige institutioner (*Moniteur belge* af 27.3.2003, herefter »2003-loven«) bestemmer i sin artikel 14, at det fremover skal være muligt for en tjenestemand, der fratræder sin stilling ved De Europæiske Fællesskaber for at udøve erhvervsmæssig virksomhed i Belgien, at anmode om til den belgiske ordning at få overført enten den aktuarmæssige modværdi af de pensionsrettigheder, der er optjent under Fællesskabets ordning, eller tilbagekøbsværdien svarende til de bidrag, der er indbetalt til nævnte ordning.

8 2003-loven træder i henhold til dens artikel 29 i kraft den 1. januar 2002 og finder anvendelse på anmodninger om overførsler, der indgives efter dette tidspunkt.

9 Desuden bestemmer artikel 4, stk. 2, første afsnit, i kongelig anordning af 23. december 1996 om gennemførelse af artikel 15, 16 og 17 i lov af 26. juli 1996 om modernisering af den sociale sikring og om styrkelse af de lovbestemte pensionsordninger (*Moniteur belge* af 17.1.1997, herefter »kongelig anordning«) følgende:

»Førtidspension i henhold til stk. 1 udbetales til personer, der kan dokumentere et ansættelsesforløb på mindst 35 kalenderår, som er betingelsen for tildeling af pension i henhold til denne anordning, i henhold til lov af 20. juli 1990, i henhold til kongelig anordning nr. 50, i henhold til en belgisk ordning for arbejdere, funktionærer, minearbejdere, sømænd eller selvstændige, i henhold til en belgisk ordning, som finder anvendelse på personer ansat i det offentlige eller i Société nationale des Chemins de fer belges eller i henhold til en hvilken som helst anden belgisk ordning.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

10 Gregorio My, der er italiensk statsborger og er født den 20. februar 1941, havde indbetalt bidrag til den belgiske sociale sikringsordning for lønmodtagere i 19 år, inden han med virkning fra den 1. juni 1974 blev ansat som tjenestemand ved Rådet for De Europæiske Fællesskaber, hvor han var ansat indtil den 31. maj 2001.

11 I marts 1992 ansøgte han under henvisning til 1991-loven ONP om at få overført sine pensionsrettigheder under den belgiske ordning til De Europæiske Fællesskabers ordning. I oktober 1992 meddelte ONP ham størrelsen af de pensionsrettigheder, der kunne overføres.

12 I oktober 2000 gav Rådet imidlertid ONP meddelelse om, at Gregorio My havde besluttet at give afkald på at få overført de pensionsrettigheder, som han havde erhvervet i henhold til den belgiske lovgivning, hvilket var tilladt efter 1991-lovens artikel 9. Ved skrivelse af 17. oktober 2000 til Gregorio My meddelte ONP, at det tog afkaldet til efterretning.

13 Den 20. oktober 2000 anmodede Gregorio My om at få tildelt en førtidspension i henhold til den kongelige anordnings artikel 4, stk. 2.

14 Ved afgørelse af 2. maj 2001 afslog ONP anmodningen med den begrundelse, at den pågældende ikke sammenlagt havde tilbagelagt 35 kalenderår i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i den kongelige anordnings artikel 4, stk. 2, hvilket var en betingelse for tildeling af førtidspension. ONP afslog herved at tage hensyn til de 27 år, hvor Gregorio My havde været ansat som tjenestemand ved De Europæiske Fællesskaber, idet den i vedtægten fastsatte ordning ikke var omhandlet i den belgiske lovgivning.

15 Tribunal du travail de Bruxelles, der er i tvivl om, hvorvidt for det første 1991-loven og vedtægten — ved ikke at sikre en ret til, at pensionsrettigheder efter Fællesskabets ordning overføres til den nationale ordning — og for det andet den kongelige anordnings artikel 4, stk. 2 — ved ikke at tillade, at der tages hensyn til beskæftigelsesperioder tilbagelagt ved en fællesskabsinstitution — er forenelige med princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed og princippet om forbud mod forskelsbehandling, samt med unionsborgernes rettigheder i henhold til EF-traktaten, har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er nationale bestemmelser, såsom [1991-loven] og artikel 4, stk. 2, i [den kongelige anordning] eller artikel 11 i bilag VIII til [vedtægten] [...] i strid med artikel 2, 3, 17, 18, 39, 40, 42 og 283 i traktaten om Den Europæiske Union og med artikel 7 i forordning (EØF) nr. 1612/68 [...]

a) for så vidt som disse nationale bestemmelser og denne vedtægt ikke gør det muligt for en borger i Den Europæiske Union, såsom sagsøgeren, hvis

erhvervsmæssige karriere er foregået i en virksomhed eller i en national offentlig tjeneste, og derefter i Fællesskabernes offentlige tjeneste, eller omvendt, at sammenligne de pensionsrettigheder, som vedkommende ville opnå i hver ordning, det være sig den nationale eller europæiske, ved overførsel af de rettigheder, som er erhvervet i de øvrige ordninger, og på baggrund af denne sammenligning at anmode om overførsel af disse rettigheder, enten fra den nationale ordning til den europæiske ordning eller omvendt, altså fra den europæiske ordning til den nationale ordning

b) for så vidt som disse bestemmelser ved at foreskrive, at den pågældende udtrykkeligt skal give afkald på overførsel fra den belgiske ordning til den europæiske ordning, eller ved at føre til en administrativ praksis af dette indhold, uden at der er sket en sådan sammenligning, vildleder eller kan vildlede den pågældende arbejdstager

c) for så vidt som disse nationale bestemmelser ikke gør det muligt ved tilkendelse af en national førtidspension at tage hensyn til de år, hvor den pågældende har haft erhvervsmæssig beskæftigelse som tjenestemand ved Den Europæiske Union?«

Om det præjudicielle spørgsmål

Formaliteten med hensyn til anmodningen om præjudiciel afgørelse

16 For det første har den nederlandske regering anført, at anmodningen om præjudiciel afgørelse ikke kan antages til realitetsbehandling, da der i forelæggelsesafgørelsen

mangler oplysninger såvel om de faktiske omstændigheder som om de retsforskrifter, der er af relevans for hovedsagen.

17 Det bemærkes i denne forbindelse, at det fremgår af fast retspraksis, at det for at opnå en fortolkning af fællesskabsretten, som den nationale ret kan bruge, er påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og de regler, som de forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i alt fald forklarer de faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål, der skal sætte Domstolen i stand til at give hensigtsmæssige svar, og som skal give medlemsstaternes regeringer samt andre berørte parter mulighed for at afgive indlæg i henhold til artikel 23 i Domstolens statut (jf. bl.a. dom af 11.4.2000, forenede sager C-51/96 og C-191/97, Deliège, Sml. I, s. 2549, præmis 30 og 31).

18 I den foreliggende sag fremgår det af de indlæg, som parterne i hovedsagen, den græske regering, den nederlandske regering selv og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har afgivet, at det på grundlag af de oplysninger, der er indeholdt i forelæggelsesafgørelsen, har været muligt for dem på hensigtsmæssig vis at tage stilling til det spørgsmål, der er forelagt Domstolen. De oplysninger, der er indeholdt i forelæggelsesafgørelsen, er desuden blevet suppleret med de af den nationale ret fremsendte sagsakter, og de skriftlige indlæg, der er indgivet til Domstolen. Medlemsstaternes regeringer og de andre berørte parter er gjort bekendt med alle disse oplysninger, som er gengivet i retsmøderapporten, med henblik på retsmødet, hvorunder de om fornødent har kunnet fremsætte supplerende bemærkninger.

19 Den nederlandske regerings indsigelse bør derfor forkastes.

20 For det andet har ONP anført, at anmodningen om præjudiciel afgørelse ikke kan antages til realitetsbehandling, idet den efter 2003-lovens ikrafttræden er blevet uden genstand, da nævnte lov ifølge ONP giver De Europæiske Fællesskabers tjenestemænd ret til at anmode om, at pensionsrettigheder erhvervet under Fællesskabets ordning overføres til den belgiske ordning, hvilket muliggør, at der ved tildelingen af en national førtidspension tages hensyn til beskæftigelsesperioder som tjenestemand ved en fællesskabsinstitution.

21 Selv om der i henhold til 2003-loven, som det er anført af ONP under retsmødet, skulle kunne tages hensyn til perioder, hvorunder der er ydet bidrag til Fællesskabets ordning, også selv om den berørte ikke — hvilket er tilfældet i hovedsagen — har anmodet om at få sine pensionsrettigheder under Fællesskabets ordning overført til den belgiske ordning, fremgår det af sagen, at Gregorio My indgav sin anmodning om førtidspension den 20. oktober 2000, hvilket er mere end et år før 2003-lovens ikrafttræden. I henhold til nævnte lovs artikel 29 træder loven imidlertid først i kraft den 1. januar 2002 og finder kun anvendelse på anmodninger om overførsel, der er indgivet efter dette tidspunkt.

22 ONP's indsigelse bør derfor ligeledes forkastes.

23 Endelig har Kommissionen anført, at spørgsmålets to første led, der omhandler overførslen af pensionsrettigheder som sådan, ikke har nogen forbindelse med hovedsagen, som udelukkende vedrører spørgsmålet om, hvorvidt der ved tildelingen af førtidspension efter den belgiske lovgivning skal tages hensyn til de 27 år, hvor den pågældende har været ansat ved Rådet. Det er således kun det sidste led, som kræver en besvarelse fra Domstolen.

24 Det bemærkes herved, at det følger af fast praksis, at det inden for rammerne af det samarbejde, der i henhold til artikel 234 EF er indført mellem Domstolen og de nationale retter, udelukkende tilkommer den nationale ret, for hvem en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de stillede præjudicielle spørgsmål vedrører fortolkningen af en bestemmelse i fællesskabsretten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom (jf. bl.a. dom af 15.12.1995, sag C-415/93, Bosman, Sml. I, s. 4921, præmis 59, og af 19.2.2002, sag C-35/99, Arduino, Sml. I, s. 1529, præmis 24).

25 Domstolen har dog også udtalt, at den med henblik på at efterprøve sin egen kompetence i særlige tilfælde er beføjet til at undersøge de omstændigheder, hvorunder den nationale domstol har forelagt sagen (jf. i denne retning dom af 16.12.1981, sag 244/80, Foglia, Sml. s. 3045, præmis 21). Domstolen kan kun afslå at træffe afgørelse vedrørende et præjudicielt spørgsmål fra en national ret, når det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af fællesskabsretten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en saglig korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål (jf. bl.a. Bosman-dommen, præmis 61, og Arduino-dommen, præmis 25).

26 Som det allerede er fastslået, har Gregorio My aldrig — under hovedsagen — anmodet om at få de pensionsrettigheder, der er erhvervet under Fællesskabets ordning, overført til den belgiske pensionsordning, men har udelukkende anmodet om at få tildelt en national førtidspension. Gregorio My har i denne forbindelse anfægtet ONP's afslag på, at der ved beregningen af det ansættelsesforløb på 35 kalenderår, som i henhold til den kongelige anordnings artikel 4, stk. 2, er en forudsætning for tildeling af nævnte førtidspension, tages hensyn til de 27 år, hvor han har arbejdet som tjenestemand ved Rådet.

27 Det følger heraf, at hovedsagen kun vedrører spørgsmålet om, hvorvidt de belgiske myndigheder i henhold til fællesskabsretten er forpligtet til ikke blot at tage hensyn til de beskæftigelsesperioder, som Gregorio My har tilbagelagt under den belgiske pensionsordning, men også dem, der er tilbagelagt under fællesskabsordningen.

28 Det er herefter ufornødent at besvare det stillede spørgsmåls to første led.

Hensyntagen til beskæftigelsesperioder ved De Europæiske Fællesskaber

— Artikel 2 EF, 3 EF, 40 EF og 283 EF

29 Som Domstolen allerede har udtalt (dom af 29.9.1987, sag 126/86, Giménez Zaera, Sml. s. 3697, præmis 11, og af 11.3.1992, forenede sager C-78/90 — C-83/90, Compagnie commerciale de l'Ouest m.fl., Sml. I, s. 1847, præmis 17 og 18) fastsætter artikel 2 EF og 3 EF generelle principper, der uddybes af andre bestemmelser i traktaten. De pågældende artikler kan ikke anvendes selvstændigt i forhold til de særlige traktatbestemmelser, som er omhandlet i det præjudicielle spørgsmål.

30 På samme måde tjener artikel 40 EF og 283 EF udelukkende som retsgrundlag for Rådets vedtagelse af henholdsvis de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af arbejdskraftens frie bevægelighed, som sikret ved artikel 39 EF, og af vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i disse Fællesskaber.

31 Artikel 2 EF, 3 EF, 40 EF og 283 EF er følgelig uden betydning for denne sag.

— Artikel 17 EF og 18 EF

32 Artikel 17 EF, der indfører unionsborgerskabet, fastslår udelukkende, at unionsborgerne har de rettigheder og er underkastet de pligter, der er indeholdt i traktaten. Artiklen kan således ikke anvendes selvstændigt i forhold til de særlige traktatbestemmelser, som regulerer unionsborgernes rettigheder og pligter.

33 Hvad angår artikel 18 EF, som generelt fastslår retten for enhver unionsborger til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, er denne ret nærmere udmøntet i artikel 39 EF, for så vidt angår arbejdskraftens frie bevægelighed. Da den forelæggende ret ligeledes har stillet spørgsmål om fortolkningen af sidstnævnte bestemmelse, skal Domstolen først udtale sig om dette spørgsmål (jf. i denne retning dom af 26.11.2002, sag C-100/01, Oteiza Olazabal, Sml. I, s. 10981, præmis 26).

— Artikel 42 EF

34 I henhold til artikel 42 EF har Rådet til opgave at indføre en ordning, som skal gøre det muligt for arbejdstagerne at overvinde de hindringer, de kan blive udsat for som følge af udstedelsen af nationale forskrifter på området for social sikring. Denne forpligtelse har Rådet i princippet opfyldt med vedtagelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 (EFT 1997 L 28, s. 1).

35 Som Domstolen har fastslået i dom af 3. oktober 2000, Ferlini (sag C-411/98, Sml. I, s. 8081, præmis 41), kan tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber ikke anses for arbejdstagere i forordning nr. 1408/71's forstand, da de ikke er omfattet af nogen national lovgivning vedrørende social sikring, således som det kræves efter forordningens artikel 2, stk. 1, der definerer forordningens personelle anvendelsesområde.

36 Gregorio My er følgelig hverken omfattet af artikel 42 EF eller forordning nr. 1408/71.

— Artikel 39 EF og artikel 7 i forordning nr. 1612/68

37 Tjenestemænd ved De Europæiske Fællesskaber anses ifølge fast praksis for at være vandrende arbejdstagere. En fællesskabsborger, som arbejder i en anden medlemsstat end hjemstaten, mister nemlig ikke sin egenskab af arbejdstager i artikel 39, stk. 1, EF's forstand, fordi han beklæder en stilling i en international organisation, selv hvis betingelserne for hans indrejse og hans ophold i beskæftigelseslandet særligt er reguleret af en international overenskomst (dom af 15.3.1989, forenede sager 389/87 og 390/87, Echternach og Moritz, Sml. s. 723, præmis 11, af 27.5.1993, sag C-310/91, Schmid, Sml. I, s. 3011, præmis 20, og Ferlini-dommen, præmis 42).

38 Det følger heraf, at en arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat, såsom Gregorio My, ikke kan fratages de sociale rettigheder og fordele, som tilkommer ham efter artikel 39 EF og forordning nr. 1612/68 (jf. dom af 13.7.1983, sag 152/82, Forcheri, Sml. s. 2323, præmis 9, Echternach og Moritz-dommen, præmis 12, Schmid-dommen, præmis 22, og Ferlini-dommen, præmis 43).

39 Det fremgår imidlertid af sagen, at Gregorio My, der kom til Belgien, da han var ni år, har tilbagelagt hele sin erhvervskarriere på belgisk område, først som lønmodtager i forskellige belgiske selskaber og dernæst, indtil pensionsalderen, som tjenestemand ved Rådets Generalsekretariat.

40 Traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed og navnlig artikel 39 EF finder ikke anvendelse på situationer, som udgør et rent internt forhold i en medlemsstat (dom af 5.6.1997, forenede sager C-64/96 og C-65/96, Uecker og Jacquet, Sml. I, s. 3171, præmis 16 og den deri nævnte retspraksis).

41 For alligevel at godtgøre, at der består en tilknytning til en af de situationer, der er omfattet af artikel 39 EF, har Kommissionen gjort gældende, at en beskæftigelsesperiode i en international offentlig tjeneste, såsom Den Europæiske Union, bør sidestilles med en periode, der er tilbagelagt i en offentlig tjeneste i en anden medlemsstat.

42 Som det fremgår af punkt 85-89 i generaladvokatens forslag til afgørelse, kan en sådan retlig fiktion ikke støttes på traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed.

43 Gregorio My befinder sig følgelig i en situation som heller ikke henhører under artikel 39 EF og artikel 7 i forordning nr. 1612/68.

— Artikel 11, stk. 2, i bilag VIII til vedtægten og artikel 10 EF

44 Den i artikel 11, stk. 2, i bilag VIII til vedtægten fastsatte ordning med overførsel af pensionsrettigheder, der muliggør en koordinering mellem de nationale pensions-

ordninger og Fællesskabets pensionsordning, har til formål at lette nationalt, offentligt eller privat ansattes overgang til fællesskabsadministrationen og således sikre Fællesskaberne de bedste muligheder for at ansætte kvalificeret personale, der allerede har en passende faglig erfaring (dom af 20.10.1981, sag 137/80, Kommissionen mod Belgien, Sml. s. 2393, præmis 11 og 12).

45 Domstolen har navnlig fastslået, at en medlemsstat ved at undlade at træffe de nødvendige foranstaltninger til overførsel af den aktuarmæssige modværdi eller tilbagekøbsværdien af pensionsrettigheder, som er erhvervet under den nationale pensionsordning, til Fællesskabets pensionsordning, jf. artikel 11, stk. 2, i bilag VIII til vedtægten, kan gøre det vanskeligere for Fællesskabet at ansætte nationale tjenestemænd med en vis anciennitet, da en sådan overgang fra national tjeneste til fællesskabstjeneste ville medføre, at de blev berøvet de pensionsrettigheder, som de ville have haft, hvis de ikke havde accepteret at indtræde i Fællesskabets tjeneste (dommen i sagen Kommissionen mod Belgien, præmis 19).

46 Det samme gør sig gældende, når en medlemsstat ved tildelingen af førtidspension i henhold til dens ordning nægter at tage hensyn til erhvervsperioder tilbagelagt under Fællesskabets pensionsordning.

47 Det skal nemlig bemærkes, at en national lovgivning, som den i hovedsagen omhandlede, kan udgøre en hindring og dermed afholde personer fra at udøve en erhvervsaktivitet ved en af Den Europæiske Unions institutioner, for så vidt som en arbejdstager, der tidligere har været tilknyttet en national pensionsordning, ved at acceptere en ansættelse ved en sådan institution risikerer at miste muligheden for at

modtage en ydelse ved alderdom efter denne ordning, som han ville have været berettiget til, hvis han ikke havde accepteret denne ansættelse.

48 Sådanne konsekvenser er uacceptable under hensyn til den pligt til loyalt samarbejde og loyal bistand, der påhviler medlemsstaterne over for Fællesskabet, og som kommer til udtryk i den pligt, der er knæsat i artikel 10 EF, til at lette Fællesskabet gennemførelsen af dets opgaver.

49 Det stillede spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 10 EF, sammenholdt med vedtægten, skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning, hvorefter der ved tildelingen af førtidspension i henhold til den nationale ordning ikke kan tages hensyn til de år, hvor en fællesskabsborger har været ansat i en fællesskabsinstitutions tjeneste.

50 Det er herefter ufornødent at besvare spørgsmålet vedrørende fortolkningen af artikel 18 EF.

Sagens omkostninger

51 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om

sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 10 EF, sammenholdt med vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber, skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning, hvorefter der ved tildelingen af førtidspension i henhold til den nationale ordning ikke kan tages hensyn til de år, hvor en fællesskabsborger har været ansat i en fællesskabsinstitutions tjeneste.

Underskrifter